

SAŽETAK PRESUDE

RYWIN PROTIV POLJSKE OD 18. VELJAČE 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 6091/06

*Izricanje kazne zatvora poznatom filmskom producentu nije
uzrokovalo povredu Konvencije*

ČINJENICE

U prosincu 2002. godine, vodeće državne dnevne novine objavile su članak o korupciji tijekom provođenja zakonodavne procedure za izmjenu Zakona o emitiranju. U članku je stajalo kako je podnositelj, inače poznati poljski filmski producent, ponudio mito novinarskoj kući u čijem vlasništvu su bile navedene novine te kako je u nekoliko navrata nudio pomoć oko izmjena Zakona o emitiranju ne bi li joj omogućio da kupi privatni televizijski kanal u zamjenu za 17.5 miliona dolara, njega ovlasti za vođenje kanala te se suzdrži od kritiziranja poljske Vlade. Osim toga, u članku je stajalo da podnositelj djeluje po uputama grupe visoko rangiranih državnih zaposlenika, uključujući i premijera.

Državno tužiteljstvo je protiv podnositelja u prosincu 2002. godine pokrenulo kazneni postupak radi nepravilnosti u pogledu izmjena Zakona o emitiranju. U siječnju 2003. godine, Parlament je osnovao Istražnu komisiju u cilju ispitivanja navedenih nepravilnosti, čiji rad je bio poprilično medijski popraćen.

U lipnju 2003. godine, istraga je završena te je protiv podnositelja podignuta optužnica radi trgovanja utjecajem. Dana 26. travnja 2004. godine, nadležan kazneni sud je podnositelja proglasio krivim za pokušaj prijevare te mu izrekao kaznu zatvora u trajanju od 2 godine i 6 mjeseci te novčanu kaznu u iznosu od 100.000,00 zlota. Podnositelj i državno tužiteljstvo su u kolovozu 2004. godine, protiv prvostupanjske presude podnijeli žalbe. Podnositelj je prigovarao da nije imao pošteno suđenje jer je rad Istražne komisije, javno dostupan medijima, utjecao na suce koji su odlučivali u kaznenom postupku. Dana 24. rujna 2004. godine, Parlament je usvojio izvješće Istražne komisije iz kojeg je proizlazilo da su petorica visoko rangiranih zaposlenika Vlade sudjelovala u korupciji u vezi s izmjenama Zakona o emitiranju, a podnositelj je naveden kao njihov „agent“. Žalbeni sud je dana 10. prosinca 2004. godine, donio presudu kojom je ukinuo prvostupanjsku presudu te proglasio podnositelja krivim za trgovanje utjecajem te mu izrekao kaznu zatvora u trajanju od 2 godine i novčanu kaznu u iznosu od 100.000,00 zlota. Protiv presude žalbenog suda, podnositelj i državno tužiteljstvo podnijeli su kasacijske žalbe koje je Vrhovni sud odbio.

U ožujku 2005. godine, podnositelj je bezuspješno zatražio odgodu izvršavanja kazne zatvora zbog zdravstvenih tegoba. Podnositelj je naknadno u nekoliko navrata zatražio privremeni otpust iz zatvora zbog medicinskih pretraga, no njegovi zahtjevi su odbijeni. Međutim, podnositelj je naknadno hospitaliziran u klinici izvan zatvora zbog operacije srca te potom vraćen u zatvorsku bolnicu. U listopadu 2006. godine, sud je donio rješenje o uvjetnom otpustu kojim je podnositelj uvjetno otpušten s izdržavanja kazne zatvora uz rok kušnje od dvije godine. Državno tužiteljstvo je protiv tog rješenja podnijelo žalbu koja je odbijena.

PRIGOVORI

Pozivajući se na čl. 3. Konvencije, podnositelj je prigovario da je upućen na izdržavanje kazne zatvora usprkos zdravstvenim problemima te da mu u zatvoru nije bio omogućen prikladan medicinski tretman. Prigovario je i navodnoj povredi čl. 6. st. 1. i. 2. Konvencije zbog toga što mu nije omogućeno pošteno suđenje kao i da je došlo do povrede pretpostavke nevinosti.

OCJENA SUDA

U odnosu na čl. 3. Konvencije

Sud je prije svega primijetio kako je podnositelju kazna zatvora izrečena na temelju presude žalbenog suda. Njegov boravak u zatvoru se može podijeliti na dva razdoblja. Prvo razdoblje trajalo je otprilike mjesec i pol dana (18. travnja – 31. svibnja 2005.), a drugo oko godinu dana (2. studenog 2005. – 14. studenog 2006.). Nadalje, Sud je na temelju medicinskih izvješća ustanovio kako je podnositelj patio od zdravstvenih tegoba. Sud je istaknuo kako su nadležni domaći sudovi u nekoliko navrata postupajući po podnositeljevima, ispitali opravdanost podnositeljevog boravka u zatvoru s obzirom na zdravstvene smetnje. Podnositelj je prije upućivanja na izdržavanje kazne zatvora zatražio odgodu navodeći kako bi boravak u zatvoru mogao ugroziti njegovu zdravlje i život. Njegov zahtjev je odbijen nakon što je sud pribavio liječničko mišljenje iz kojeg je proizlazilo da podnositelj može boraviti u zatvoru ako mu bude pružena medicinska njega. Mjesec dana nakon toga, žalbeni sud je poništio navedenu odluku zbog promjena u podnositeljevom zdravstvenom stanju te je zatražio novo mišljenje. Nakon pet mjeseci, podnositelj je vraćen u zatvor bez prethodne procjene njegovog zdravstvenog stanja.

Budući da podnositelj u nekoliko navrata nije bio u mogućnosti dostaviti potrebnu medicinsku dokumentaciju, nadležni domaći sudovi zaključili su kako podnositelj pokušava opstruirati njihov rad te ih uvjeriti kako zbog zdravstvenog stanja ne može boraviti u zatvoru. Prilikom donošenja odluke o vraćanju podnositelja u zatvor nakon operacije u vanjskoj klinici, nadležan domaći sud je zaključio kako će zatvorska bolnica udovoljiti njegovim potrebama te mu pružiti odgovarajući tretman. Sud je isto tako primijetio da je iz medicinskih izvješća pribavljenih nakon što je podnositelj vraćen u zatvor, proizlazilo kako navedeni boravak neće ugroziti njegovo zdravstveno stanje.

U odnosu na zatvorski tretman, Sud je istaknuo da je stalno bio pod nadzorom medicinskog osoblja te liječnika specijalista izvan zatvora. Iz dokumentacije dostavljene Sudu proizlazi kako su domaća tijela podnositelju pružila odgovarajuću zdravstvenu njegu te da su uvjeti njegovog boravka u zatvoru bili zadovoljavajući.

Sud je istaknuo da su gore navedene odluke domaćih sudova bile potkrijepljene liječničkim mišljenjima te da su domaća tijela ispunila svoju obvezu i podnositelju omogućila odgovarajući medicinski tretman. Stoga je Sud utvrdio kako podnositeljev boravak u zatvoru nije predstavljao nečovječno ili ponižavajuće postupanje te kako stoga nije došlo do povrede čl. 3. Konvencije.

Zaštita podnositeljevog prava na pretpostavku nevinosti

Podnositelj je prigovario na odluku Parlamenta kojom je osnovana Istražna komisija te njezinim utvrđenjima. Sud je primijetio kako je istraga navedene Komisije vođena za vrijeme trajanja kaznenog postupka protiv podnositelja, a njegovi prigovori su se odnosili na medijsku popraćenost njezinog rada. S obzirom da je Komisija ustanovljena radi istraživanja navodne

koruptivne afere tijekom postupka izmjena Zakona o emitiranju u kojoj su sudjelovali visoko rangirani državni zaposlenici, u interesu javnosti je bilo da se istraga Komisije provede javno i transparentno te da javnost bude upućena u ishod istrage.

Prema mišljenju Suda, Parlament je na temelju izvješća Komisije obaviješten o postojanju sumnje da su visoko pozicionirani državni zaposlenici počinili kazneno djelo davanja mita. Izvješće nije izravno teretilo i podnositelja kao počinitelja navedenog kaznenog djela niti je ukazivalo da je sudjelovao u protuzakornim aktivnostima, iako je okarakteriziran kao „agent“ navedenih državnih zaposlenika. Osim toga, izvješće nije ukazivalo kako postoji potreba za pokretanjem kaznenog postupka protiv podnositelja niti je u njemu naveden iti jedan argument iz kojeg bi proizlazilo da je sudjelovao u davanju mita. Na poslijetku, izvješće Komisije se niti u jednom dijelu nije osvrnulo na kazneni postupak pokrenut protiv podnositelja.

Stoga ni osnivanje Istražne komisije ni njezino izvješće nije utjecalo na pitanje podnositeljeve krivnje, pa je Sud zaključio da izvješće Komisije nije ugrozilo podnositeljevo pravo na pretpostavku nevinosti te je utvrdio da nije došlo do povrede čl. 6. st. 2. Konvencije.

Podnositeljevo pravo na neovisno i nepristrano suđenje

Sud je ustanovio kako subjektivna nepristranost u ovom predmetu nije sporna jer niti jedan od sudca koji je sudjelovao u kaznenom postupku protiv podnositelja nije pokazivao pristranost ili predrasudu prema podnositelju.

Svrha istrage provedene u okviru kaznenog postupka protiv podnositelja i istrage provedene od strane Istražne komisije nije bila ista, iako su obje istraživale iste činjenične okolnosti. Istražna komisija je istraživala propuste državnih zaposlenika u odnosu na izmjene Zakona o emitiranju te nije ispitivala podnositeljevu moguću kaznenu odgovornost niti je u njezinom izvješću postojao ikakav navod kojim bi podnositeljevo pravo na pretpostavku nevinosti bilo povrijeđeno.

Sud je primijetio kako je suradnja između Istražne komisije i nadležnog suda pred kojim se vodio kazneni postupak protiv podnositelja bila dopuštena te čak u nekim okolnostima i potrebna uz uvjet da se odvijala sukladno mjerodavnom domaćem pravu. Razmjena podataka između Istražne komisije i domaćih tijela koja su sudjelovala u kaznenom postupku omogućila je državnom tužiteljstvu i nadležnom sudu saznanje o relevantnim informacijama. Ništa nije ukazivalo da je korištenje tako prikupljenih informacija kao dokaza u kaznenom postupku protiv podnositelja dovelo do protuzakornog postupanja. Štoviše, Sud je istaknuo kako je nadležan žalbeni sud odbio podnositeljeve prigovore o navodnom utjecaju Istražne komisije i medija na kazneni postupak koji se protiv njega vodio jer nisu postojali nikakvi opipljivi dokazi iz kojih bi to proizlazilo.

Zaključno, Sud je ustanovio da je osuđujuća presuda protiv podnositelja proizašla iz kontradiktornog kaznenog postupka tijekom kojeg je podnositelj bio u mogućnosti isticati sve argumente koje je smatrao korisnima. Iz obrazloženja presuda donesenih u kaznenom postupku protiv podnositelja te tumačenja mjerodavnog domaćeg prava od strane nadležnih sudova i ocjene dokaza stranaka, ništa ne ukazuje da su domaći sudovi bili pod utjecajem Istražne komisije.

Slijedom navedenog, Sud je utvrdio kako nije došlo do povrede čl. 6. st. 1. Konvencije.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.